

Wijkgericht werken, participatie en meedoen

Werkplan 2015

Expeditie in de diversiteit
en het Sociale Domein van Eindhoven

Eindhoven, 24 september 2014

OVAA, stichting ter bevordering van diversiteit in Eindhoven
Klokgebouw 196 | 5617 AB Eindhoven
040 2569787 | secretariaat@ovaa-eindhoven.nl
www.ovaa-eindhoven.nl
KvK nr 17179478

Inhoudsopgave

	Pagina
Inleiding	3
De situatie verandert	3
Project Wijkgericht werken, participatie en meedoen	4
<ul style="list-style-type: none">• Beknopte projectbeschrijving• Doelen• Resultaten• Meerwaarde OVAA• De aanpak in de ontwikkeling WIJeindhoven• Concrete acties• Reikwijdte• Samenwerkingsverbanden	
Project Vraagbaakfunctie	9
<ul style="list-style-type: none">• Beknopte projectbeschrijving• Doelen• Resultaten• Meerwaarde OVAA	
Project My True Color (homoseksualiteit in allochtone kringen)	10
<ul style="list-style-type: none">• Probleemstelling• Doelen• Resultaten• Meerwaarde OVAA	

Inleiding

De opgave voor 2015 is gericht op een duurzaam diversiteitbeleid. Een beleid dat gericht is op het investeren in participatie en actief burgerschap met name in wijken waar de bewoners, vanwege allerlei communicatieve aspecten, zelf niet in staat zijn om eigen kracht in te zetten voor het verbeteren van het niveau van de eigen leefomgeving.

Het jaar 2015 staat in het teken van het uitwerken van de maatschappelijke expeditie in relatie tot diversiteit. Citaat Coalitieakkoord 2014-2018, Expeditie Eindhoven, iedereen mee, pagina 5: *Het gaat goed met de stad. Toch zien wij onzekerheid en teleurstelling bij groepen mensen. Het kwijtraken van je baan, de gedwongen verkoop van je huis of de verandering van zorg, leidt tot onrust. Tegelijkertijd zien wij twee snelheden in de stad en maken wij ons zorgen om een groep mensen die achter dreigt te blijven. Iedereen moet kunnen meedoen, in de eigen snelheid. Voor de kwetsbaren die dit niet lukt, organiseren wij een vangnet. We maken ons daarnaast zorgen om toenemende spanning en zwart-wit denken. We accepteren geen tweedeling in Eindhoven. Wij staan voor een inclusieve samenleving. Iedereen is onderdeel van onze maatschappij, wat er ook gebeurt! We verwachten daarin wederkerigheid. Onverschilligheid past hier niet. Mensen zijn verantwoordelijk voor zichzelf én voor de stad. Iedereen levert zijn bijdrage. We zijn hierover niet pessimistisch, integendeel. We zien dat mensen dit al doen, bijvoorbeeld met het oprichten van energiecoöperaties, voedselcollectieven en zorgcoöperaties.*

Voor OVAA is dit het moment om de balans op te maken en de strategische beleidskeuzes te herijken en in overleg met de gemeente deze dusdanig aan te passen dat ze aanvullend zijn op de beleidskeuzes van het college.

Het werkplan 2015 bevat naast een visie en beleidsuitgangspunten instrumenten en programma's waarvan wij denken dat door deze in te zetten wij de doelgroep kwetsbare wijkbewoners beter bij hun stad en hun wijk kunnen betrekken. De nadruk zal liggen op de doelgroep die zonder ondersteuning niet of onvoldoende hun eigen kracht kan inzetten om actief deel te nemen aan de wijkinfrastructuur. Dit doen wij met diverse samenwerkingspartners.

Deze bewoners hebben duurzame instrumenten nodig, zoals ondersteuning bij de Nederlandse taal, informatie over de wijk, Nederlandse gewoonten en andere thema's zodat zij optimaal kunnen deelnemen aan de Eindhovense sociale, culturele en educatieve infrastructuur. Wij bieden deze instrumenten aan door bijvoorbeeld 'Samen op Weg' bijeenkomsten in kwetsbare wijken te organiseren met als doel: actief burgerschap, deelname aan (wijk)activiteiten, vrijwilligerswerk en/of werk. OVAA legt verbindingen, organiseert mede en wijst mensen door naar de juiste instellingen/organisaties.

De situatie verandert

De wereld waar Eindhoven een onderdeel van is, is enorm in beweging. Er zijn overal spanningen. Deze hebben direct en indirect invloed op de wijze waarop we met elkaar omgaan.

De economische crisis die al jaren voortduurt is merkbaar en overal zichtbaar. De negatieve gevolgen daarvan zijn overal manifest, men voelt zich niet meer veilig: economisch niet, sociaal niet en het toekomstbeeld wordt alleen maar somberder.

Deze en andere ontwikkelingen zorgen er voor dat het acceptatiegehalte tussen de verschillende wijkbewoners niet meer vanzelfsprekend is. In onzekere tijden worden mensen immers onzeker, soms achterdochtig en vaak bang. Dit is geen gezonde basis om in de wijken waar we opereren betaald of onbetaald een of meerdere aspecten uit de participatie ladder te bereiken.

Project Wijkgericht werken, participatie en meedoen

In drie wijken te weten: Woensel (Rapenland), Tongelre (Doornakkers) en Gestel (Bennekel) zullen de activiteiten die opgezet zijn in 2014 voortgezet worden. Deze activiteiten worden opgezet in samenhang en in samenwerking met Meedoen in de wijken. De uitvoering zal in nauwe samenwerking zijn met WIJeindhoven, Stichting New Beginning, Bewonersplatform De Raap, Marokkaanse ouderen-organisatie El Islaah, Woonbedrijf, Welzijn, Lumens in de Buurt, basisscholen, Vitalis en anderen. In veel wijken is voor deze kwetsbare doelgroep geen passende activiteit en of passend vrijwilligerswerk aanwezig/ beschikbaar. Allochtonen en laag geschoolden hebben vaak ook een lage opvatting over hun eigen kunnen. Mensen moeten vertrouwen krijgen in zichzelf en in hun kunnen om zich aan te kunnen sluiten bij bestaande activiteiten in hun wijk. Juist door laagdrempelige activiteiten aan te bieden, waarbij de Nederlandse taal een middel is tot participatie leid je deze kwetsbare bewoners een stapje verder op de participatieladder.

Beknopte projectbeschrijving

Doelen

De centrale doelstelling voor de wijkgerichte aanpak is: 'Het verhogen van de leefbaarheid en de sociale betrokkenheid in de wijken en de kloof tussen bewoners met verschillende achtergronden te verkleinen.

Het verhogen van de leefbaarheid en sociale betrokkenheid in met name kwetsbare buurten en wijken. En dat op drie niveaus:

1. Het bevorderen van een gezamenlijke en integrale aanpak van de leefbaarheid in de buurten en wijken.
2. Het vergroten van de betrokkenheid van wijkbewoners bij de leefbaarheid (participatie), bij met name allochtonen en laaggeschoolde bewoners door het inzetten van eigen kracht.
3. Het bevorderen van een goede communicatie tussen bewoners en professionals.

Resultaten

OVAA zal

- direct (laagdrempelig) aanspreekbaar zijn voor bewoners en partners in de wijk. Op deze manier ontstaat een snelle verbinding op maat tussen de inwoners uit verschillende etnische en culturele achtergronden in de wijk en de inzet van de gemeente met name afdeling GBO.
- zoveel mogelijk aansluiten bij structuren die er in de wijk zijn en worden ontwikkeld en allochtone bewoners instrumenten aanreiken om mee te doen aan allerlei activiteiten.
- afstemmen met WIJeindhoven en de wijkcoördinator en andere georganiseerde verbanden om te komen tot breed gedragen initiatieven.
- signaleren en opvolgen van individuele en collectieve (zorg)vragen en behoeften achter de voordeur.
- zorgdragen voor een gepaste wijze van opvolging en (waar) mogelijk oplossing.
- deskundigheid/expertise inzetten om de bestaande netwerken en aangesloten personen ondersteunen om (multiculturele)activiteiten te organiseren voor de wijk.

- de integratie in de wijk bevorderen door bewoners van verschillende afkomst bij elkaar te brengen en van elkaar te leren hoe ze betrokkenheid kunnen bevorderen en het wij gevoel kunnen versterken.
- Allochtone ouderen nemen deel aan de Eindhovense samenleving en voelen zich volwaardig burger. Aantal deelnemers: maximaal 30 ouderen en hun (familie) verbanden. Aantal te bereiken organisaties uit de doelgroep inclusief algemene organisaties: maximaal 15.
- Minimaal 4 bijeenkomsten en expertmeetings in groepsverband in samenwerking met met andere georganiseerde verbanden.
- Minimaal 30 individuele vragen beantwoorden van ouderen, instellingen (contacten via site zijn hier buiten beschouwing gelaten).

Meerwaarde OVAA

- Bijdragen aan interculturalisatie van belangengroepen en (WMO) adviesraden (participatie commissie).
- Inspelen op vragen van gemeenten en algemene instellingen gericht op het vinden van aansluiting bij diversiteit onder kwetsbare groepen.
- Eigen organisaties van allochtonen ondersteunen die een brugfunctie tussen achterban en algemene organisaties willen vervullen.
- Bevorderen dat potenties van kwetsbare groepen worden benut door gebruik te maken van intrinsieke krachten van doelgroepen.
- Lokale initiatieven ondersteunen die gericht zijn op genderspecifieke onderwerpen zoals allochtone mantelzorgers.
- Verbeteren van het bereik en de toegankelijkheid van specifieke zorg- en woonvoorzieningen, zoals zorg voor senioren, gehandicapten en thuiszorg.
- Ondersteunen en adviseren van gemeenten, professionele instellingen en vrijwilligersorganisaties bij succesvolle en nieuwe projecten en methodieken gericht op het activeren van allochtone ouderen.
- Ondersteuning bieden aan processen die in de wijk gewenst zijn en aansluiten bij de vraag uit de buurt met name op het gebied van interculturalisatie en inclusief denken.

De aanpak in de ontwikkeling WIJ Eindhoven

De ondersteuning die vrijwilligers bieden is volledig gericht op het versterken van de zelfredzaamheid van de (vaak kwetsbare) deelnemers en het stimuleren van een betere participatie aan het samenleven in hun buurt en in Eindhoven.

OVAA vrijwilligers zoeken naar verbindingen in de woonomgeving en ondersteunen mensen bij het realiseren van hun participatiedoelen, afgestemd op hun wensen en mogelijkheden.

OVAA werkt daarbij nadrukkelijk samen met allerlei organisaties in buurten en wijken in Eindhoven, omdat we mensen succesvol willen onderbrengen bij partners die een rol spelen in de vervolgstap.

De ondersteuning is tijdelijk; we werken naar een duurzaam resultaat toe.

Onze ondersteuning is zowel individueel als groepsgewijs. Individueel hoeft niet direct buurtgebonden te zijn. Maar participatiedoelen kunnen wel in de eigen woonomgeving van de

deelnemer liggen. Groepsgewijs is meestal buurtgericht, omdat het voor de meeste kwetsbare burgers al een hele stap is om buitenshuis contacten te zoeken en hun mobiliteit beperkt is. Daarbij wordt rekening gehouden met de informatie- en ondersteuningsbehoefte van de deelnemers.

Werkwijze en beoogd resultaat

- Interculturalisatie en inclusief denken maken een integraal onderdeel uit van wijkprocessen.
- Het versterken van het interculturele karakter van bestaande wijkorganisatiestructuur.
- Besturen van bestaande organisatiestructuren zijn een weerspiegeling van de wijk.
- De leefbaarheid, de veiligheid en het woonklimaat in de wijk of buurt zijn zichtbaar en duurzaam verbeterd.
- Bewoners met verschillende achtergronden zijn bij elkaar gebracht en hebben gezamenlijk initiatieven ontplooid t.b.v. leefbaarheid en prettig samenwonen.
- Knelpunten zijn in kaart gebracht, sterke en zwakke punten benoemd en samen is voor een aanpak gekozen die tot verbetering van het leefklimaat zal leiden.
- Binnen wijken en buurten zijn vaste herkenbare wijkbewoners die een voorbeeldfunctie vervullen.
- Bundelen van expertise over integratie, interculturalisatie, religieuze intolerantie, discriminatie, etc. binnen een centraal systeem dat als vraagbaak kan dienen.

Om deze activiteiten te kunnen realiseren dient voldaan te worden aan een aantal randvoorwaarden, waaronder voldoende professionele ondersteuning voor aansturing vrijwilligers en stagiaires, het organiseren en opzetten van activiteiten. Hierbij kan het UWV in het kader van begeleiding naar werk een rol spelen. Ook belangrijk is dat er adequate professionele ondersteuning aanwezig is voor verantwoording en administratie.

Concrete acties

Tongelre

- Samenwerken met Vitalis Berckelhof bij organiseren van (interculturele) activiteiten in de wijk Tongelre.
- Wijkbewoners stimuleren vrijwilligerswerk voor hun wijk te doen.
- De ontmoetingsruimte wordt bemenst met twee vaste vrijwilligers, die wijkbewoners ontvangen en met hen invulling geven aan deze bijeenkomsten.
- Samen met hulp van een OVAA professional activiteiten organiseren voor de burendag. De burendag wordt door Vitalis, Ayganzorg, Litha's Local, Lumens in de buurt, De Toeloop en OVAA georganiseerd.
- Kwetsbare groepen worden actief benaderd om mee te doen en te helpen met de organisatie van evenementen.
- Samen met een professional deelnemen aan de Seniorendag in Tongelre.
- Minimaal 4x per jaar zullen er grootschalige bijeenkomsten in De Toeloop georganiseerd worden met georganiseerde wijkbewoners.
- In samenwerking met o.a. Woonbedrijf seniorenwoningen realiseren voor Turkse senioren.

- Het werven en benaderen van geschikte kandidaten voor bewonersorganisaties in Doornakkers om de continuïteit van participatie te waarborgen.
- Nadruk leggen op intensieve samenwerking met woningcorporaties, zorginstellingen, belangengroepen en andere reguliere instanties in de wijk.
- Deelname aan project Zilveren Kracht in Tongelre(sinds 2013).
- Met de gebruikers aansluiten bij bestaande activiteiten in de wijk en samenwerking intensiveren met senioren belangengroepen.
- Regelmatige afstemming met coördinatoren Meedoen in de wijken om nauw samen te werken bij het over en weer deelnemers door te verwijzen in te laten stromen.
- Project 'Samen op weg' ontmoetingsochtenden, waarbij samen leren en werken aan eigen ontwikkeling en het versterken van eigen kracht worden ingezet om een stapje op de participatieladder te klimmen.
- Ontmoetingsochtenden.

Woensel

- Samenwerken met Vitalis Kronehoef bij het organiseren van (interculturele) activiteiten.
- Project 'Samen op weg' ontmoetingsochtenden, waarbij samen leren en werken aan eigen ontwikkeling en het versterken van eigen kracht worden ingezet om een stapje op de participatieladder te klimmen.
- Gesprekken voortzetten met stichting New Beginning i.v.m. samenwerking in het kader van WIJeindhoven.
- Regelmatige afstemming met coördinatoren Meedoen in de wijken om nauw samen te werken bij het over en weer deelnemers door te verwijzen in te laten stromen.
- Samenwerking met Leefbaarheidsteam, Lumens, gemeente en andere gebruikers van het wijkgebouw, Moedercomité, Somatische vrouwen, enz.

Gestel

- Nauwe samenwerking / afstemming met Trudo en Turkodak om een woonvormproject te realiseren voor Turkse senioren in de wijk Bennekel.
- In het kader van WIJeindhoven zal OVAA inzet plegen om Zilveren Kracht in de Bennekel te intensiveren.
- Regelmatige afstemming met coördinatoren Meedoen in de wijken om hen meer bij de activiteiten te betrekken en zo meer cursisten te benaderen voor de activiteiten, zowel in groepsverband als incidenteel.
- Project 'Samen op weg' ontmoetingsochtenden, waarbij samen leren en werken aan eigen ontwikkeling en het versterken van eigen kracht worden ingezet om een stapje op de participatieladder te klimmen.

Reikwijdte

In 2015 verwachten wij in de wijken waar we actief zijn maximaal 200 nieuwe deelnemers te kunnen bereiken, zowel in reguliere groepsbijeenkomsten als individueel.

Ongeveer 10 personen per wekelijkse bijeenkomst per wijk. Voor de incidentele gezamenlijke bijeenkomsten met partnerorganisaties verwachten we dat tussen de 10 en 50 personen bereikt worden.

Samenwerkingsverbanden

OVAA maakt deel uit van de bestaande infrastructuur en zal haar deskundigheid en expertise inzetten om de integratie en participatie processen te versnellen en duurzaam te verankeren in wijkgericht werken en wijkaanpak.

Afstemming met:

- Opdrachtgever: gemeente Eindhoven
- M&M en dienst GEA wijkcoördinatoren
- In de wijk Tongelre bestaat het samenwerkingsverband uit de volgende organisaties: Vitalis, Aygan zorg, De Toeloop, Woonbedrijf, kunstenaars, gemeente Eindhoven, WIJeindhoven, De Toeloop, Lumens in de Buurt , seniorenwerkgroep, OVO, belangenbehartigers uitkeringsgerechtigden, Lumens in de buurt, Meedoen in de wijken (OVAA, Humanitas, Rode Kruis).
- In de wijk Woensel bestaat het samenwerkingsverband uit de volgende organisaties: Lumens in de Buurt, Moedercomité, Meedoen in de wijken (OVAA, Humanitas, Rode Kruis), gemeente Eindhoven, Stichting New Beginning, Bewonersplatform De Raap, Marokkaanse stichting El Islaah en Mibosie.
- In de wijk Gestel bestaat het samenwerkingsverband uit de volgende organisaties: WIJeindhoven, gemeente Eindhoven, De Dommel, Basisschool De Kameleon, Lumens in de Buurt, Woonbedrijf, Meedoen in de Wijken, OVO, Turkodak, Meedoen in de wijk (OVAA, Humanitas, Rode Kruis), Seniorenoverleg, Trudo, woonzorgcentrum Archipel.

Project Vraagbaakfunctie

Beknopte projectbeschrijving

Doel

OVAA fungeert sinds haar oprichting in 1999 als een vraagbaak voor de Eindhovense samenleving op het gebied van diversiteit en actief burgerschap. Stichting OVAA staat voor de kracht van diversiteit en presenteert zich als spreekbuis en vraagbaak voor een diverse samenleving.

De vraagbaakfunctie blijft gericht op de ontwikkelingen in de samenleving die samenhangen met diversiteit en gender. Wij anticiperen op de talloze vragen uit de samenleving die ons wekelijks bereiken zoals vragen uit het onderwijs, de zorg, woonbedrijven en andere maatschappelijke organisaties. Deze vragen hebben veelal betrekking op het versterken van de positie van allochtonen in de samenleving. Verder organiseren wij laagdrempelige ontmoetingsochtenden in de wijken en sluiten aan bij diverse doelgroepgerichte bijeenkomsten. De ontwikkelingen op wijk- en stadsdeelniveau worden gevolgd, afzonderlijk en in relatie met elkaar. Deze rol zal zich ook steeds meer gaan richten op de individuele vraag van de burger op tal van terreinen. Vanzelfsprekend zullen we ons ook meer gaan richten op de doelgroep allochtone ouderen, laaggeschoolden en homoseksualiteit in allochtone kringen. Hiervoor zijn we in overleg met stichting Nese divers en het COC.

Resultaten

Laag geschoolde vrouwen en allochtone bewoners van de wijken zullen snel een doelmatig antwoord krijgen op hun vragen en ook gericht en doelmatig doorverwezen worden naar de juiste instelling.

Meerwaarde OVAA

De informatie die we via de Vraagbaakfunctie krijgen wordt omgezet in signalen en initiatieven richting zowel de beleidmakers en bestuurders als de algemene instellingen en organisaties.

Project My True Color (homoseksualiteit in allochtone kringen)

Probleemstelling

Homoseksuele allochtone jongeren Allochtone homoseksuelen leven vaak in tweestrijd en kunnen daardoor in grote problemen komen. Enerzijds willen zij een leven als homoseksueel leiden, anderzijds willen zij hun familie niet teleurstellen of in de steek laten. Families kunnen uitermate negatief reageren als de homoseksualiteit van een zoon of dochter bekend wordt. Verstoting en eerwraak kunnen tot de gevolgen horen.

Gemeenschappen van etnische minderheden zijn vaak groepsgericht, en eer en schande zijn belangrijke thema's. Het is in veel gevallen een schande voor de familie wanneer een zoon of dochter homoseksuele of lesbische gevoelens heeft, en al helemaal als hij of zij daar uiting aan geeft. Deze jongeren kunnen binnen hun gemeenschap niet veel kanten op.

De problemen die dit met zich meebrengt zijn driedig. Allereerst hebben de betreffende jongeren te maken met een innerlijk conflict tussen hun homoseksuele gevoelens en de loyaliteit naar hun familie en religie. Als allochtone homoseksuele jongeren geen vorm kunnen geven aan hun gevoel, kan dat leiden tot een reeks van psychische en somatische problemen (isolement, parasuicide, drop-out, onveilig gedrag, ongewenste zwangerschappen en dergelijke). Maar als zij wél vormgeven aan hun gevoel, kunnen problemen ontstaan met hun omgeving die deze keuze niet accepteert, hetgeen vervolgens weer psychische problemen kan veroorzaken.

Ten tweede stuiten allochtone homoseksuele jongeren op een hogere drempel naar hun eigen sociale omgeving. Dat levert soms psychische problemen op, maar kan ook leiden tot een opeenstapeling van praktische problemen rond bijvoorbeeld huisvesting, problemen met familie en moeizaam contact met lotgenoten.

Op de derde plaats krijgt deze groep te maken met de moeilijke toegankelijkheid van 'witte' hulpverleningsinstanties als maatschappelijk werk en -opvang, bureaus jeugdzorg en lokale welzijnsvoorzieningen. Daar is op dit moment nog een gebrek aan expertise rond de problematiek van deze groep.

Geringe tolerantie van homoseksualiteit in allochtone kringen Volgens Forum, Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling, is in veel allochtone gemeenschappen het thema homoseksualiteit onbespreekbaar. Dat maakt het voor allochtone jongeren bijna onmogelijk de waarden en normen van de eigen gemeenschap te vergelijken en deze te verenigen met de Nederlandse principes van tolerantie, acceptatie en respect. In een omgeving waar niet – of alleen afkeurend – over het thema wordt gesproken, worden jongeren in hun afwijzing van homoseksualiteit bevestigd. Door in navolging van de eigen kring homoseksualiteit te verwerpen, nemen allochtone jongeren afstand van de Nederlandse samenleving. Zo dreigt het thema homoseksualiteit te politiseren: jongeren uit etnische groepen profileren zich op antihomoseksuele standpunten en gedrag, zonder dat zij door de eigen kring (en bijvoorbeeld hun ouders) worden teruggefloten met een beroep op principes van tolerantie, acceptatie en respect.

Resultaten

- Opbouwen van een netwerk
- Tot stand brengen van samenwerkingsverbanden
- In kaart brengen van het hulpverleningsaanbod
- Problematiek onder de aandacht brengen
- Beheren en actualiseren van de website My True Color <http://mytruecolor.nl/> voor voorlichting en bewustwording
- Openen van andere digitale kanalen, zoals Facebook en LinkedIn
- Gericht verspreiden van de drie verschillende flyers voor jongeren, ouders en hulpverlening
- Opzetten en uitvoeren van themabijeenkomsten

Meerwaarde OVAA

- allochtonen weten dat in hun gemeente een aanbod beschikbaar is
- professionals weten waar zij naar kunnen doorverwijzen
- er hebben gesprekken plaatsgevonden met maatschappelijke organisaties, homospecifieke organisaties en andere betrokkenen
- er hebben verschillende themabijeenkomsten plaatsgevonden in samenwerking met Stichting Nese Divers en COC (Werkgroep Educatie en Dialoog van de Roze Zaterdag Eindhoven)
- er is een website ontwikkeld met informatie, nieuws, een agenda en een formulier voor anonieme vragen;
- er zijn andere digitale kanalen ontwikkeld, zoals Facebook en LinkedIn
- er is een sociale kaart in ontwikkeling met daarop alle organisaties en instellingen die van toepassing zijn op deze problematiek. Deze sociale kaart is binnenkort te vinden op de website
- er zijn drie verschillende flyers ontwikkeld en uitgebracht; voor jongeren, ouders en hulpverleners